

KRIZNI NAČRT UKREPANJA OB NARAVNIH IN DRUGIH NESREČAH DESTINACIJE KAMNIK

	Ime in priimek	Datum	Podpis odgovorni oseba
Odobril	Luka Svetec	20. 3. 2026	Luka Svetec, direktor
Izdelal/Skrbnik	Nina Irt	18. 3. 2026	Nina Irt, PR

KAZALO

1 UVOD IN PODLAGE ZA KRIZNI NAČRT	1
1.1 Struktura dokumenta	3
2 OPREDELITEV KRIZE	4
3 IDENTIFIKACIJA MOŽNIH KRIZ V TURIZMU V OBČINI KAMNIK	5
3.1 Naravne krize	6
3.2 Zdravstvene krize	6
3.3 Politične, družbene in gospodarske krize	7
3.4 Tehnološke krize	8
4 KRIZNO UPRAVLJANJE IN VODENJE	8
5 KRIZNO KOMUNICIRANJE	8
6 SESTAVA KRIZNEGA TIMA	9
7 MEDIJSKA ADREMA	9
8 IDENTIFIKACIJA VPLETENIH ORGANIZACIJ V KRIZNE SITUACIJE	10
8.1 Občina ter javne službe in zavodi na področju turizma	10
8.2 Javne službe in zavodi za zaščito, reševanje in pomoč	10
8.3 Splošne gospodarske organizacije	12
8.4 Turistični ponudniki	12
9 SPLOŠNE AKTIVNOSTI V PRIMERU KRIZ V TURIZMU	13
10 SEZNAM VIROV	15
11 SEZNAM PRILOG	16

1 UVOD IN PODLAGE ZA KRIZNI NAČRT

Spremembe so v turizmu stalnica, ki pomembno vpliva na upravljanje destinacij tako v javnem kot zasebnem sektorju. V sodobnem turističnem sistemu krizni dogodki ne predstavljajo več izjem, temveč sestavni del njegove dinamike. Zato ni več vprašanje, ali bo kriza nastopila, temveč kdaj bo do nje prišlo in kako učinkovito se bo destinacija nanjo odzvala.

Dinamično okolje destinacije zahteva njeno pripravljenost na nepredvidljive razmere, ki lahko povzročijo raznovrstne krize. V prvi vrsti je pomembno, da destinacija v vseh okoliščinah stremi k varnosti tako prebivalcev, kakor tudi obiskovalcev, zaradi česar je nujna priprava na potencialne krizne okoliščine, ki imajo lahko negativen vpliv tudi na razvoj turističnega gospodarstva. V kriznem načrtu za turizem na destinaciji Kamnik smo kot nosilca kriznega upravljanja in komuniciranja navedli Zavod za turizem in šport Kamnik. Nosilec bo tekom procesa sodeloval z vsemi ključnimi deležniki, zlasti Občino Kamnik in pristojnimi službami, turističnimi ponudniki ter mediji. V kriznem načrtu je na splošno opredeljena kriza, krizno upravljanje in krizno komuniciranje. Sestavni del kriznega načrta je še opredelitev ciljnih javnosti glede na morebitno krizno okoliščino, predstavitev nalog kriznega tima ter medijska adrema z zbranimi kontakti lokalnih in regionalnih medijev, ki omogoča lažji pregled ter pripomore k hitremu obveščanju javnosti. Zavedamo se, da je potrebno nenehno prilagajanje spremembam iz okolja, zaradi česar se bo dokument v prihodnosti nadgrajeval.

V primeru naravnih in drugih nesreč ima občina Kamnik izdelane naslednje dokumente, ki določajo in predpisujejo ustrezne postopke ravnanj ter so podlaga za pripravo ukrepov tudi na področju turizma. Velikost in razpršenost v sami destinaciji namreč zahteva ustrezno pripravljenost na nepredvidene dogodke, kateri lahko povzročijo razne krize. Pomembno je, da destinacija ustrezno skrbi za varnost svojih prebivalcev, kakor tudi vseh obiskovalcev, turistov. Zaradi tega je potrebna priprava na potencialne krizne okoliščine, ki lahko negativno učinkujejo na razvoj turizma v destinaciji.

Iz različnih **ocen ogroženosti (državnih in deloma občinskih dokumentov, ki veljajo tudi za območje Kamnika)** lahko povzamemo glavne vrste ogroženosti, ki veljajo za **občino Kamnik**:

Glavne ugotovljene ogroženosti

1. Potresi

- Kamnik spada med območja z **realno potresno ogroženostjo**
- Ocene kažejo možnost poškodb stavb in potrebe po začasni nastanitvi prebivalcev

Zaradi geološke lege (bližina Alp in prelomnic) je to ena pomembnejših nevarnosti.

2. Poplave

- Občina je ogrožena zaradi vodotokov (predvsem Kamniška Bistrica in pritoki)

- Poplave sodijo med **najpogostejše naravne nesreče v Sloveniji**
Posebej izpostavljena so nižinska in urbanizirana območja.

3. Požari v naravnem okolju

- Kamnik ima **srednjo stopnjo ogroženosti (razred 3)**
Tveganje je večje v sušnih obdobjih in gozdnatih območjih.

4. Epidemije / nalezljive bolezni

- Občina spada v **višji razred ogroženosti (razred 4)**
To pomeni povečano ranljivost zaradi gostote prebivalstva in mobilnosti.

5. Nesreče z nevarnimi snovmi

- Možne zaradi prometa in industrije
- Vključujejo prometne nesreče ali razlitja nevarnih snovi
Gre za tipično tveganje urbanih in prometno povezanih območij.

6. Prometne nesreče (cestne, železniške, letalske)

- Kamnik ima določeno stopnjo ogroženosti tudi zaradi:
 - cestnega prometa
 - bližine večjih prometnih povezav
 - v širšem smislu tudi letalskih nesreč (rang ogroženosti)

7. Ekstremni vremenski pojavi

- žled
- močno sneženje
- neurja

Ti pojavi lahko povzročijo izpade elektrike, poškodbe infrastrukture itd.

8. Nesreče v gorah

- Zaradi bližine Kamniško-Savinjskih Alp
- Vključujejo:
 - padce
 - izgubo orientacije
 - vremenske vplive

9. Terorizem (nizka, a obravnavana ogroženost)

- Kamnik se pojavlja v ocenah kot **manjše urbano središče z določenimi tveganji**

Za Občino Kamnik so ključne ogroženosti:

- **naravne:** potresi, poplave, vremenski ekstremi, požari
- **zdravstvene:** epidemije
- **tehnične:** prometne nesreče, nevarne snovi
- **specifične:** nesreče v gorah

Najbolj izstopajoče za Kamnik so:

poplave, potresi, nesreče v gorah in vremenski pojavi.

1.1 Struktura dokumenta

Dokument vsebuje dva glavna dela in sicer:

➤ **Krizni načrt** (poglavje 2), ki po uvodni predstavitvi temeljnega koncepta upravljanja s krizami v turizmu vključuje nabor ukrepov in aktivnosti, ki jih je potrebno izvesti v času pred krizo zato, da zagotovimo čim višjo stopnjo pripravljenosti na morebiten pojav krize z vplivom na turizem v destinaciji. V tem okviru je predstavljen pregled možnih kriz v destinaciji, organiziranost kriznega upravljanja destinacije ter načrt ukrepov in aktivnosti, ki jih izvajamo v času pred krizo.

➤ **Navodila in smernice za aktivacijo kriznega načrta**, ki vključujejo pregled ukrepov in aktivnosti, ki jih izvajamo v primeru pojava določene krize z vplivom na turizem. Ukrepi in aktivnosti so razdeljeni na nujne ukrepe, ki jih izvedemo takoj po nastopu krize, na kratkoročne ukrepe in aktivnosti, ki jih izvajamo v času trajanja krize in na ukrepe po zaključku krize. Navodila in smernice so predstavljene v Poglavju 9.

V zaključnem delu dokumenta so predstavljena kratka navodila za evalvacijo izvajanja kriznega načrta za turizem.

Pomembne informacije in podatke smo pridobili v času preteklih naravnih katastrof v Kamniku (poletne ujme in obsežne poplave na Kamniškem leta 2024) s ključnimi deležniki, ki imajo pomembne vloge pri upravljanju s krizami v destinaciji.

2 OPREDELITEV KRIZE

Kriza kot pojav je sestavni del družbenega dogajanja in kot tako jo je treba jemati kar najbolj resno in odgovorno, saj lahko v nasprotnem primeru znotraj družbe ali organizacije pusti težko popravljive posledice. V vsakdanjem življenju besedo kriza ljudje v veliki večini primerov povezujejo z negativnim dogodkom, situacijo, ki prinaša negativne posledice, vendar pa ni nujno, da kriza organizaciji prinaša zgolj težave, ampak jo lahko izkoristi kot priložnost. Kriza je "nenačrtovana in nezaželena okoliščina, ki ogroža organizacijsko sposobnost preživetja, onemogoča doseganje ciljev ali celo obstoj organizacije. Za krizo je značilna še negotovost, saj lahko ima kriza vsakršen izid in pomeni časovni pritisk, kar pomeni, da se morajo managerji v krizah še posebej hitro odločati. Nema lokrat kriza ogroža tudi varnost in življenje ljudi udeleženih v kriznem dogodku." Vsaka kriza ima nekatere sebi lastne značilnosti, kljub vsemu pa so vsem skupne določene poteze, kot npr.:

- ogroženost temeljnih vrednot (ozemeljska celovitost, pravna država, spoštovanje človekovih pravic, zagotavljanje varnosti državljanov itd.);
- izrazita časovna omejenost odločanja v situacijah, ki so presenetile organe upravljanja;
- negotovost razmer (te se hitro spreminjajo, vzroki za nastanek so lahko različni, tako notranji kot zunanji);

- zavedanje, da ima vsaka odločitev posledice, zaradi tega napake skoraj niso dovoljene;
- omejena možnost uporabe preteklih informacij in sredstev;
- omejena razpoložljivost obstoječih informacijskih virov, potrebnih za odločanje;
- nenehna možnost sprememb in značilnosti krizne situacije;
- konkretnější notranji in zunanji nadzor nad odločitvami;
- možnost oviranja odgovornih za krizo;
- velika psihična obremenitev odgovornih pri reševanju krizne situacije (Malešič, 2003, str. 8).

Kriza se v vsakdanjem življenju povezuje z negativnimi dogodki, kot stanje v gospodarstvu, ko se dobre razvojne razmere začnejo hitro poslabševati. Moramo vedeti, da ni nikogar, ki bi bil odporen na posledice krize. Ključno je, da se sprejmejo vsi ukrepi načrtno in se tako najbolj zmanjša negativen vpliv na poslovno dejavnost posamične organizacije. Pri tem je nujno sodelovanje na različnih ravneh.

Krizni menedžment ali krizno upravljanje in vodenje (crisis management), je vsak proces, ki sestoji iz natančno določenih korakov, ki v pravilnem sosledju omogočajo učinkovit proces odločanja v fazi po nastanku krize oziroma negativnega dogodka. Krizni menedžment je tudi oblikovanje postopkov, dogovorov in odločitev, ki vplivajo na potek krize, obsega pa organizacijo, priprave, ukrepe in razporeditev virov za njeno obvladovanje. Krizno upravljanje in vodenje se običajno odvijata v organizacijskem kaosu, pod pritiskom množičnih medijev, v stresnih razmerah in ob pomanjkanju natančnih informacij, če naštejemo samo nekaj ključnih značilnosti. (Klančnik 2009).

Upravljanje nevarnosti, ali risk management, je vsak proces, ki sestoji iz natančno določenih korakov, ki v pravilnem sosledju omogočajo učinkovit proces odločanja v fazi pred nastankom krize oziroma negativnega dogodka, torej v fazi nevarnosti ali tveganja. (Klančnik 2009).

Krizno komuniciranje je sestavni in ključni del skupnega procesa upravljanja nevarnosti in kriznega vodenja. Njegov namen je ohraniti ali povrniti potrošniško potovalno zaupanje turistov in turistične industrije ter čim bolj zmanjšati učinke in posledice krize za destinacijo. Cilj je vedno isti: obnoviti stanje pred krizo in ga po možnosti še izboljšati, povrniti zaupanje turistov in njihovo število ter se naučiti, kako v prihodnje preprečevati. (Klančnik 2009).

3 IDENTIFIKACIJA MOŽNIH KRIZ V TURIZMU V OBČINI KAMNIK

Kot prvi korak pri pripravi kriznega načrta smo izvedli identificiranje možnih kriz v občini Kamnik. Določili smo različne krize, ki smo jih nato združili v štiri kategorije.

To so:

- naravne krize;
- zdravstvene krize;
- politične krize, družbene in gospodarske krize;
- tehnološke krize.

3.1 Naravne krize

Naravne krize nastanejo zaradi nesreč oziroma katastrof iz okolja, na katere običajno ne moremo vplivati (lahko pa nastanejo tudi namerno, kot na primer podtaknjen požar). Naravne krize se lahko pojavijo v razmeroma kratkem času (potres) ali pa so posledica dolgotrajnih procesov (na primer suše zaradi podnebnih sprememb). Ivanuša in sodelavci (2014, str. 302) so ugotovili, da so intervjuvanci v raziskavi kot vire tveganj in ogrožanj v turizmu izpostavili tudi naravne katastrofe, ki so se po pogostosti uvrstile na drugo mesto, skupaj s krajami in terorističnimi napadi.

Za območje občine Kamnik smo identificirali naslednje naravne krize:

- poplava,
- plazovi in podori,
- nevihte in neurja,
- suša,
- potres,
- * požar.

3.2 Zdravstvene krize

Za posameznika je eden izmed pomembnejših pogojev pri turističnem udeleževanju tudi primerno zdravje. Če na potovanju pride do bolezni ali ogrožanja zdravja, je to primer krize, ki lahko vpliva na trajanje turističnega obiska ali sploh na pojav turističnega povpraševanja.

Kot ugotavljajo Ivanuša in sodelavci (2014, str. 302), so prav zdravstveni dejavniki tveganj in ogrožanj najbolj pogost dejavnik tveganja in ogrožanja varnosti v mednarodnem turizmu po mnenju intervjuvancev njihove raziskave. Zdravstvene nevarnosti, zaradi katerih lahko pride do krize, so predvsem nalezljive narave. V primeru posameznega turističnega ponudnika lahko pride še do zastrupitve s hrano, vodo ter zaradi pikov žuželk in plazilcev, različnih poškodb, določenih posameznih zdravstvenih težav ter številnih drugih nesreč oziroma kriz na destinaciji, ki lahko posledično izzovejo tudi zdravstveno krizo. Turistična podjetja in organizacije na destinaciji morajo zagotavljati varnost in zdravje turistov in zaposlenih ter zato biti pripravljeni na reakcijo ob izbruhu morebitne zdravstvene krize. V ta namen morajo

imeti v naprej pripravljene procese in pravila, ki se jih morajo zaposleni držati, da do (zdravstvene) krize ne pride, ter točna navodila, kaj storiti, če do krize pride (Apec International Centre for Sustainable Tourism, 2006, str. 18).

Za območje občine Kamnik smo identificirali možen pojav naslednjih zdravstvenih kriz:

- izbruh nalezljivih bolezni, epidemije in pandemije;
- zastrupitve;
- poškodbe;
- invazija zdravju nevarnih živali.

3.3 Politične, družbene in gospodarske krize

Politična stabilnost in varnost sta predpogoja za turizem; tudi zgolj grožnja dogodkov, kot so družbeni nemiri, politična nestabilnost ali terorizem, lahko povzroči, da turisti ponovno premislijo o svoji odločitvi za obisk destinacije. Politične negotovosti v državah pomembno vplivajo na zaznajo privlačnost destinacije in povzročajo odpovedi zlasti tujih turističnih rezervacij. Politične krize so v 20. in 21. stoletju zelo aktualne, trenutne nepredvidljive okoliščine pandemije in z njimi povezana dodatna tveganja pa porajajo skrbi tudi v prihodnje. Ivanuša in sodelavci (2014, str. 300) ugotavljajo, da so predvsem teroristični napadi zelo pogost dejavnik tveganj in ogrožanja varnosti v mednarodnem turizmu, sledijo jim družbeni nemiri oziroma demonstracije ter nestabilne politične razmere. Četudi je Slovenija prepoznana kot politično stabilna in izrazito varna država (Institute for Economics & Peace, 2020) v načrtovanju upravljanja kriznih situacij v turizmu ne moremo mimo potencialnih političnih nemirov, gospodarskih nestabilnosti in širših družbenih kriz tako doma kot v bližnjih državah v regiji, ki lahko vsaj začasno prizadenejo tudi turizem na destinaciji Kamnik. Vpliv politične nestabilnosti na turistični sektor destinacije je takojšen in potencialno dolgotrajen. V nekaterih okoliščinah lahko nestabilnost v eni državi vpliva na turistični sektor sosednjih držav. Politični nemiri povzročajo manjše povpraševanje turistov; posledično se zasebne investicije zmanjšujejo, saj vlagatelji izgubijo zaupanje v trge; obenem se nižajo tudi javne naložbe, ker varnostna vprašanja spodbudijo nove prioritete, s tem pa tudi prerazporejanje sredstev. To vse skupaj vodi k zmanjšani pripravljenosti turistične destinacije in njenemu nadaljnjemu upadu privlačnosti.

Nekatera politična tveganja in druge krize v družbi, ki smo jih identificirali kot potencialne v občini Kamnik so:

- vojne;
- begunska in/ali migrantska kriza;
- demonstracije;
- stavke (turističnih) delavcev;
- pomanjkanje ustreznega (turističnega) kadra.

3.4 Tehnološke krize

V vsakdanjem življenju in tudi kot turisti smo odvisni od naravnih virov, prav tako pa tudi od tehnologije in infrastrukture, ki nas obdaja. Na podlagi Apec International Centre for Sustainable Tourism (2006, str. 19) pod tehnološke krize umeščamo:

- ekološke nesreče,
- krize v transportu,
- krize v infrastrukturi in
- okvare raznih tehničnih sistemov na industrijskem področju.

4 KRIZNO UPRAVLJANJE IN VODENJE

Krizno upravljanje in vodenje sta predpogoja za uspešno delovanje praktično vsake organizacije, ki se prej ali slej sreča s krizo. Na podlagi dobro postavljenega sistema kriznega upravljanja in vodenja lahko organizacija poskrbi predvsem za preprečitev kriznega stanja, če pa se to zgodi, se zmanjšajo morebitne posledice in zato se poslovanje organizacije hitreje vrne v normalne okvire. Eden izmed ključnih dejavnikov uspešnega kriznega upravljanja in vodenja je tudi strokovno podkovan krizni menedžment, katerega vloga je uspešno vodenje vseh procesov, ki organizacijo razmeroma varno pripeljejo skozi krizo.

Krizno upravljanje in vodenje sestoji iz naslednjih faz:

- faze preprečevanja (tu se oblikujejo osnovni koraki za preprečitev krize);
- priprave (ta faza vključuje oblikovanje načrta kriznega upravljanja in vodenja, osredotoča se na ugotavljanje ranljivosti v krizi, na urjenje krizne skupine, ustvarjanje kriznega portfelja ter prečiščevanje kriznega komunikacijskega sistema);
- izvedbene faze (sem spada aktivna priprava na krizo);
- učenja (skozi to fazo organizacija dobi oceno lastne izvedbe simulirane ali realne krize).

Preprečevanje velja za najboljši način upravljanja s krizo. Vsake krize pa se ne da preprečiti zaradi česar je pomembno, da jo organizacija dovolj zgodaj zazna. Ena izmed pomembnejših dejavnosti je zbiranje informacij, ki bi bile pomembne za prepoznavanje morebitnih groženj, da se lahko ob morebitni krizni okoliščini organizacija kar najhitreje odzove.

5 KRIZNO KOMUNICIRANJE

Kot glavno vlogo kriznega komuniciranja lahko izpostavimo načrtovanje, izvajanje, vrednotenje komunikacijskih aktivnosti z zainteresirano javnostjo, predvsem pred krizo. Prav tovrstno načrtovanje lahko, če že ne prepreči nastanek krizne situacije, vsaj ublaži njene posledice. Poleg tega je pomemben hiter odziv, saj tako organizacija daje vtis, da ničesar ne skriva in ima nadzor nad nastalim položajem. Strokovnjaki pojem

kriznega komuniciranja opredeljujejo kot posebno področje odnosov z javnostmi, ki zajema predvidevanje potencialnih kriznih dogodkov, pripravo nanje, reševanje kriz in komuniciranje s prizadetimi in drugimi ključnimi javnostmi organizacije ter ocenjevanje ukrepov po krizi. Pri tem se opozarja tudi na nujnost načrtovanja kriznega komuniciranja, saj je subjekt v krizi postavljen v središče pozornosti množičnih medijev in javnosti. Proces načrtovanja mora vsebovati predvidevanje in prepoznavanje potencialnih kriznih razmer, oblikovanje krizne komunikacijske skupine (kriznega tima), prepoznavanje vpletenih javnosti v kriznem položaju, oblikovanje komunikacijske strategije in taktike, določitev in usposabljanje uradnega govornika ter pripravo kriznega komunikacijskega centra. Potrebno je torej hitro reagirati, podati informacije v najkrajšem času po dogodku, pri čemer se izpostavi zgolj dejstva, brez izmišljenih podatkov. V primeru, da je govorcev več, morajo biti njihova sporočila usklajena. Priporočljivo je predvidevati najslabši scenarij, saj je tako manj možnosti za neugodna presenečenja. Ažuriran krizni načrt predstavlja vodilo in pomoč, s pomočjo katerega bomo lažje prebrodili krizo z manj škode. Vsako krizo evalviramo, saj je to priložnost da se učimo na napakah ter se v prihodnje lahko bolje pripravimo ali jo celo preprečimo.

6 SESTAVA KRIZNEGA TIMA

Z namenom lažjega obvladovanja kriznih situacij smo oblikovali krizni tim, sestavljen iz zaposlenih iz različnih sektorjev na destinaciji - odvisno od vrste krize, ki nas bo ogrožala. Naloge posameznih članov tima se bodo določile na prvem kriznem sestanku, pomembno je da so v timu kredibilni ljudje katerim bo javnost zaupala.

Krizno delovno skupino za turizem v Kamniku v letu 2026 sestavljajo: vodstvo Občine Kamnik, vodstvo Zavoda za turizem in šport Kamnik, Občinski štab CZ Občine Kamnik.

P – 1	SEZNAM ODGOVRNIH OSEB IN ZAPOSLENIH V ZAVODU ZA TURIZEM IN ŠPORT V OBČINI KAMNIK
P – 2	SEZNAM ODGOVRNIH OSEB, KI JIH RECO 112 OBVEŠČA O IZRENDIH DOGODKIH
P - 3	SEZNAM VODSTVA ŠTAB CIVILNE ZAŠČITE OBČINE KAMNIK

7 MEDIJSKA ADREMA

Mediji imajo v krizni okoliščini pomembno vlogo, saj predstavljajo ključen stik kriznega tima z zunanjimi javnostmi. V medijski adremi so zbrani kontakti lokalnih in regionalnih medijev s katerimi kot Lokalna turistična organizacija sodelujemo. Adrema služi hitremu odzivu na krizno situacijo in se bo skozi leta posodabljala v skladu s celotni kriznim načrtom.

P – 4	SEZNAM MEDIJEV ZA OBVEŠČANJE
P - 5	kontakti MEDIJEV

8 IDENTIFIKACIJA VPLETENIH ORGANIZACIJ V KRIZNE SITUACIJE

Krizno upravljanje temelji na sodelovanju različnih akterjev, zato v nadaljevanju predstavljamo kratek opis vseh organizacij, ki so vpletene v preprečevanje krize ali krizno reagiranje. To so vse organizacije javnega, zasebnega in nevladnega sektorja, ki sodelujejo pri preprečevanju, reševanju in odpravi posledic kriznih situacij. V tem poglavju se nahaja tudi aktualen seznam kontaktov teh organizacij za nujno ukrepanje.

8.1 Občina ter javne službe in zavodi na področju turizma

Ko pride do krize na področju turizma, se morajo zagotovo aktivirati organizacije, ki so povezane s turizmom. To so na ravni lokalne uprave predvsem občina, lokalni zavod za turizem ter destinacijska organizacija (DMMO), sodelujejo pa lahko tudi druge s turizmom povezane javne organizacije (na primer izobraževalne ustanove s področja turizma). Prav tako je pomembno sodelovanje z veleposlaništvu, konzulati in predstavniki tujih držav v Sloveniji (v primeru, da so v krizi vpleteni tuji turisti).

V občini Kamnik smo identificirali naslednje deležnike kot javne službe in zavode na področju turizma:

- Občina Kamnik
- Zavod za turizem in šport Kamnik
- ostali zavodi na področju turizma

V prilogah 6 - 8 se nahaja seznam kontaktov javnih služb in zavodov ter namestitvenih kapacitet na področju turizma v občini Kamnik.

P - 6	SEZNAM JAVNIH OBJEKTOV IN ORGANIZACIJ V OBČINI KAMNIK
P - 7	SEZNAM TURISTIČNIH DRUŠTEV V OBČINI KAMNIK
P - 8	SEZNAM NASTANITVENIH KAPACITET V OBČINI KAMNIK

8.2 Javne službe in zavodi za zaščito, reševanje in pomoč

Temelj dobrega odziva in reševanja kriz so vsekakor aktivnosti, ki jih izvajajo organizacije za zaščito, reševanje in pomoč. V prvi vrsti javno službo varstva pred požarom in naravnimi nesrečami izvajajo prostovoljna gasilska društva, ki na svojem operativnem območju izvajajo gasilsko službo. Osrednja gasilska enota ima stalno 24 urno dežurno službo, v občini Kamnik je osrednja gasilska enota PGD Kamnik, ki pokriva območje celotne občine Kamnik. V primeru večje nesreče vzpostavi dežurno službo v okrepljenem sestavu.

V primeru večje naravne in druge nesreče vodi nesrečo vodja intervencije. Delo vseh aktiviranih sil v primeru nesreče vodi poveljnik CZ, v njegovi odsotnosti pa namestnik poveljnika CZ.

Skladno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami za varnost in red skrbijo enote policije, ki so dejavni na področjih zaščite in varnosti oseb ter premoženja, preprečevanja kriminalnih dejavnosti, urejanja premikajočega in mirujočega prometa.

Pri teh nalogah lahko sodelujejo tudi enote vojske, ki pa ima tudi razne inženirske enote (za reševanje na primer industrijskih nesreč) ter zdravstvene enote. Prav tako pa nujno medicinsko pomoč nudijo ekipe zdravstvenih domov ter bolnišnic kot del javne zdravstvene službe. Ko pride do kriz, ki vplivajo na dobrobit človeka, pa podporo nudijo humanitarne organizacije (Rdeči križ, Karitas ...), ki poleg materialne ter psihosocialne pomoči, organizirajo tudi ekipe nudenja prve pomoči, evakuacije in podobno.

V občini Kamnik smo identificirali naslednje deležnike kot javne službe za zaščito, reševanje in pomoč:

Prostovoljna gasilska društva, ki na območju občine Kamnik izvajajo lokalno javno gasilsko službo:

- PGD Kamnik – osrednja gasilska enota,
- PGD Šmarca,
- PGD Duplica,
- PGD Tunjice,
- PGD Nevlje,
- PGD Srednja vas,
- PGD Sela pri Kamniku,
- PGD Šmartno v Tuhinju,
- PGD Zg. Tuhinj,
- PGD Špitalič,
- PGD Motnik,
- PGD Gozd,
- PGD Kamniška Bistrica;
- Gorsko reševalna služba Kamnik

V sistem zaščite in reševanja se vključujejo tudi druge institucije kot npr:

- Policijska postaja Kamnik
- Zdravstveni dom dr. Julija Polca Kamnik

Na območju občine Kamnik sodelujejo humanitarne organizacije:

- Rdeči križ Slovenije - Območno združenje Rdečega križa Kamnik
- Župnijska Karitas Kamnik
- Karitas Stranje;

V prilogi se nahaja seznam organov in organizacij, ki na območju občine Kamnik izvajajo zaščito, reševanje in pomoč.

8.3 Splošne gospodarske organizacije

Posamezne krize vplivajo na različne vidike vsakodnevnega življenja. Zato je smiselno pri upravljanju s krizo sodelovati tudi z organizacijami, ki upravljajo določeno infrastrukturo ali so specializirani za določene naloge.

V občini Kamnik smo identificirali naslednje deležnike kot splošne gospodarske organizacije, ki so vplete v krizni menedžment na področju turizma:

- Komunalno podjetje Kamnik d.o.o.;
- Arriva Slovenija, PE Kamnik,
- Slovenske železnice d.d.
- Javno Podjetje Centralna čistilna naprava Domžale-Kamnik d.o.o.
- Elektro nadzorništvo Domžale,
- Cestno podjetje Kranj,

V prilogi 10 se nahaja seznam kontaktov splošnih gospodarskih organizacij, ki sodelujejo v primeru naravnih in drugih nesreč.

P – 10	SEZNAM POMEMBNIH PODJETIH NA OBMOČJU OBČINE KAMNIK
--------	--

8.4 Turistični ponudniki

Glede na to, kje se kriza v turizmu zgodi, je nujno sodelovati tudi s turističnimi ponudniki, saj se prav tam turisti največ zadržujejo. Kar pomeni, da bo tam največja gostota turistov, ki jih bo potrebno obvestiti, oskrbeti ali evakuirati. Hkrati pa so ti ponudniki (turističnih znamenitosti, nastanitvev, hrane in pijače) tisti, ki bodo morali sodelovati v obnovi turistične dejavnosti po koncu krize.

V občini Kamnik smo identificirali naslednje deležnike kot turistične ponudnike, ki so vpleteni v krizni menedžment na področju turizma:

- Terme Snovik – Kamnik d.o.o.
- Velika planina d.o.o.
- Slovenia Eco Resort,
- Arboretum Volčji Potok,
- ostali turistični ponudniki (gostinstvo, namestitve, znamenitosti)

P – 11	SEZNAM TURISTIČNIH PONUDNIKOV V OBČINI KAMNIK
--------	---

P - 12	SEZNAM GOSTINSKIH PONUDNIKOV V OBČINI KAMNIK
--------	--

9 SPLOŠNE AKTIVNOSTI V PRIMERU KRIZ V TURIZMU

V prejšnjih poglavjih smo opredelili verjetne krize v občini Kamnik ter njihov vpliv na turizem. Prav tako smo identificirali vpletene organizacije. V tem poglavju pa

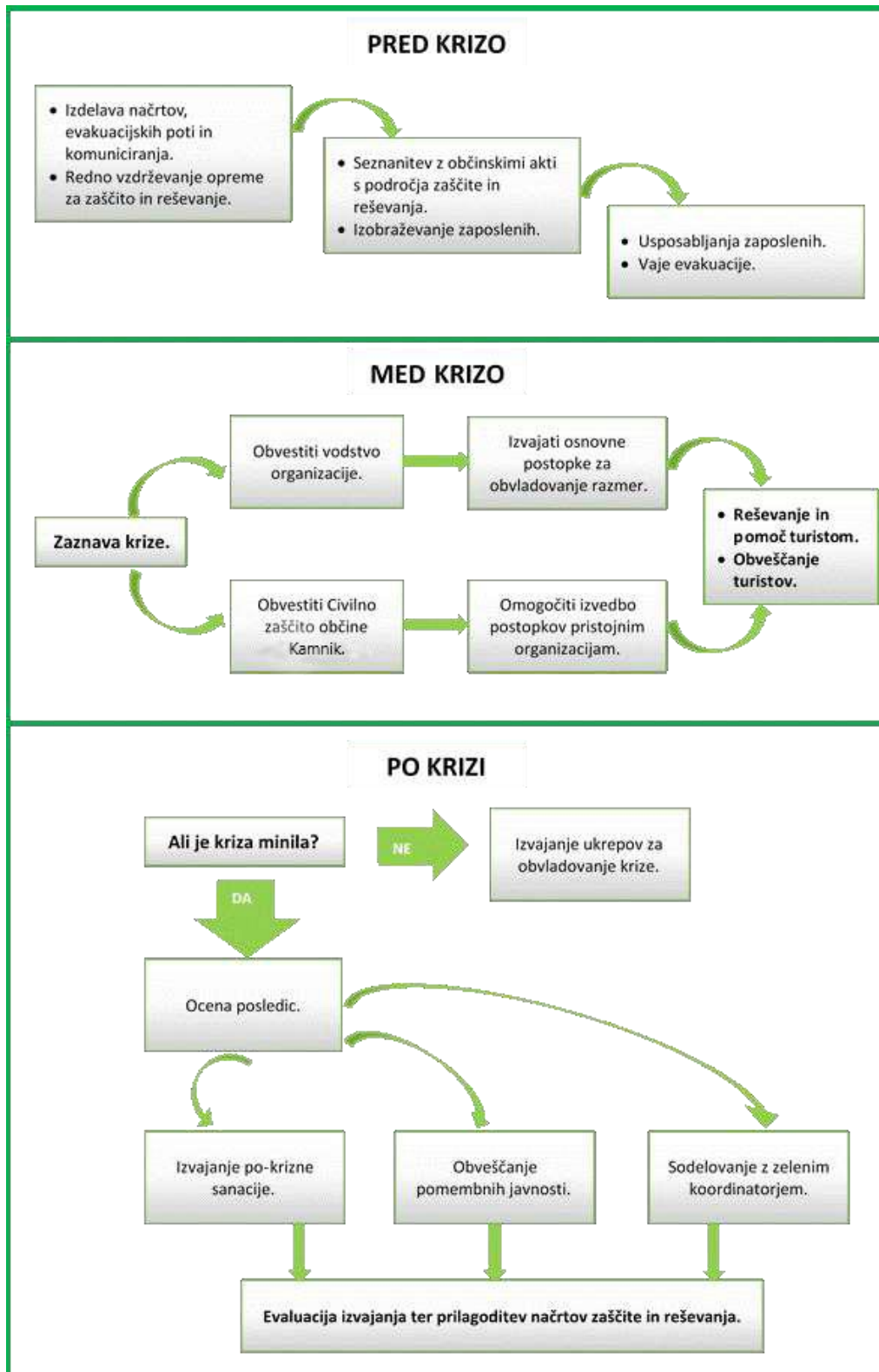
navajamo nekaj splošnih aktivnosti za soočenje, reševanje in saniranje kriz. Na krize moramo biti pripravljeni, s pripravami pa moramo začeti dovolj zgodaj, da se lahko na krizo primerno odzovemo ali pa jo predhodno celo preprečimo. Temeljne naloge vsake turistične organizacije v času kriznih priprav so:

- odkrivanje, spremljanje ter preučevanje nevarnosti za pojav krize;
- izvajanje izobraževanj in usposabljanj za zaščito, reševanje in pomoč (vaje evakuacij iz stavb v primeru nesreč, usposabljanje zaposlenih iz požarnega varstva ...);
- odrejanje in izvajanje zaščitnih ukrepov (izdelava načrtov zaščite in reševanja, izdelava ocen tveganj, redno vzdrževanje opreme (npr. gasilnikov, hidrantnega omrežja, aktivne protipožarne opreme), redno izvajanje pregledov poslovnih prostorov, izdelava priročnikov in načrtov evakuacijskih poti ...);
- nadzor nad izvajanjem predpisov o varstvu pred nesrečami (vodenje potrebne dokumentacije, načrtov, ocen tveganj ...). (Podbregar in Pavlakovič, 2016)

Ravnanje s krizo zajema v osnovi tri faze. To so:

- 1. Predkrizno usklajevanje,**
- 2. Usklajevanje pri pojavu krize ter**
- 3. Usklajevanje pri sanaciji posledic krize.**

V predkrizno usklajevanje sodi priprava ter usposabljanje; med pojavom krize so pomembni koraki ukrepanja za obvladovanje razmer; v pokriznem obdobju pa poskrbimo za sanacijo škode ter učinkovito komuniciranje z javnostmi, da si povrnemo zaupanje. Za vse organizacije, ki izvajajo turistično ponudbo, predlagamo, da sledijo naslednjemu načrtu aktivnosti v primeru kriz v turizmu, kot je prikazan na spodnjem diagramu.

Slika 1 Načrt aktivnosti v primeru kriz v turizmu

10 SEZNAM VIROV

- Apec international centre for sustainable tourism (2006). *Tourism risk management. An authoritative guide to managing crises in tourism*. Pridobljeno iz: https://www.apec.org/docs/default-source/publications/2007/4/tourism-risk-management-an-authoritative-guide-to-managing-crisis-in-tourism-december-2006/guide-english.pdf?sfvrsn=ae434e30_1,
- Brumen, B., Gorenak, M., Kuntarič, M., Mekinc, J., Mušič, K., Rangus, M., Sikošek, M., Trdina, A., in Turnšek, M. (2020). *Identifikacija kompetenc zaposlenih potrebnih za dolgoročno konkurenčnost slovenskega turizma in oblikovanje predlogov posodobitve izobraževalnih programov : končno poročilo ciljnega raziskovalnega projekta*. Brežice: Fakulteta za turizem.
- Institute for Economics & Peace (2020). *Global terrorism index 2020*. Pridobljeno iz: <https://www.visionofhumanity.org/wp-content/uploads/2020/11/GTI-2020-web-2.pdf>,
- Ivanuša, T., Lesjak, M., Roša, M. & Podbregar, I. (2014). Soodvisnost mednarodnega turizma in mednarodnega varnostnega okolja. *Varstvoslovje*, 14, 291-305.
- Klančnik, R. V. (2009). *Krizni menedžment, upravljanje nevarnosti in krizno komuniciranje v turizmu*. Ljubljana: GO@MICE d.o.o.
- Nacionalni inštitut za javno zdravje (2014). *Načrti in smernice*. Pridobljeno iz: <https://www.nijz.si/sl/nacrti-in-smernice#ocena-tveganja-za-nevarnosti-biološkega%2C-kemijskega%2C-okoljskega-in-neznanega-izvora-na-zdravje-ljudi>,
- Podbregar, I. in Pavlakovič, B. (2016). *Priročnik za načrtovanje kriznega upravljanja v turizmu*. Brežice: Fakulteta za turizem.
- Strategy&. (2015). *Surviving disaster: How to reemerge as a tourism destination after a period of political instability*. Pridobljeno iz: <https://www.strategyand.pwc.com/m1/en/reports/surviving-disaster.pdf>

11 SEZNAM PRILOG

P – 1	SEZNAM ODGOVRNIH OSEB IN ZAPOSLENIH V ZAVODU ZA TURIZEM IN ŠPORT V OBČINI KAMNIK
P – 2	SEZNAM ODGOVRNIH OSEB, KI JIH RECO 112 OBVEŠČA O IZRENDIH DOGODKIH
P - 3	SEZNAM VODSTVA ŠTAB CIVILNE ZAŠČITE OBČINE KAMNIK
P – 4	SEZNAM MEDIJEV ZA OBVEŠČANJE
P - 5	ADREMA MEDIJEV
P – 6	SEZNAM JAVNIH OBJEKTOV IN ORGANIAZCIJ V OBČINI KAMNIK
P - 7	SEZNAM TURISTIČNIH DRUŠTEV V OBČINI KAMNIK
P - 8	SEZNAM NASTANITVENIH KAPACITET V OBČINI KAMNIK
P – 9	SEZNAM JAVNIH OBJEKTOV IN ORGANIAZCIJ V OBČINI KAMNIK
P – 10	SEZNAM POMEMBNIH PODJETIH NA OBMOČJU OBČINE KAMNIK
P – 11	SEZNAM TURISTIČNIH PONUDNIKOV V OBČINI KAMNIK
P - 12	SEZNAM GOSTINSKIH PONUDNIKOV V OBČINI KAMNIK